Dosarul nr. 2-1879/23;
2-23180518-24-2-18122023

HOTĂRÂRE
În numele Legii

14 februarie 2024 or. Criuleni

Judecătorul Judecătoriei Criuleni, sediul Central, Arapu-Buţco Alina examinând în procedura cererilor cu valoare redusă, în baza materialelor anexate la dosar, cererea de chemare în judecată depusă de către avocatul Carmanschi Vitalie în interesele O.C.N „DACREDITARE" S.R.L. către CIORBA MARINA, privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Cererea de apel nemotivată depusă la 27.02.2024, hotărârea integrală a fost întocmită la 05 martie 2024.

C O N S T A T Ă :

La data de 18 decembrie 2023, reclamantul OCN „Dacreditare" SRL, a înaintat cerere de chemare în judecată către Ciorba Maria cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Conform cerințelor formulate, solicită reclamantul:

- admiterea acțiunii civile depuse;
- încasarea din contul lui Ciorba Maria a datoriei conform contractului de împrumut constituită din împrumut restant în sumă de 6000 lei și penalitatea contractuală în sumă de 6000 de lei;
- încasarea din contul lui Ciorba Maria a cheltuielilor de judecată în mărime de 360 lei cu titlu de taxă de stat, și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 492 de lei.

În motivarea cererii, partea reclamantă indică că, între OCN „Dacreditare" SRL, în calitate de creditor și Ciorba Maria, în calitate de debitor, a fost încheiat contractul de împrumut nr.***** din 19.08.2022, prin care partea și-a onorat obligațiunea, transferând împrumutatului suma împrumutului în mărime de 6000 de lei, pe cînd la ziua de azi împrumutatul nu și-a onorat obligațiunile contractuale asumate de restituire a împrumutului în termen de 180 de zile.

Potrivit contractului de credit, debitorul pentru nerespectarea graficului de rambursare a împrumutului s-a obligat pe lângă suma ratelor de plată a împrumutului, de a achita și o penalitate contractuală, raportată duratei de întârziere., conform pct. 3.3 al contractului.

Indică partea că odată ce Ciorba Maria nu a efectuat nici o achitare, urmează să achite o penalitate pentru 250 de zile de întîrziere, potrivit calculului 6000 *0,4% *250 zile , ceea ce este egal cu 6000 de lei.

Împrumutatul a fost înștiințat prin notificări, prin reclamație despre faptul nerespectării clauzelor contractuale.

Susține reclamantul că în legătură cu neachitarea în termen a împrumutului, la data înaintării cererii de chemare în judecată, datoria constituind suma totală de 12000 de lei.

În drept, partea și-a întemeiat acțiunea conform prevederilor de art.774, 858, 947, 1763 și 1764 Codul civil.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Criuleni din 20 decembrie 2023, s-a acceptat spre examinare ca cerere cu valoare redusă, cererea de chemare în judecată depusă de OCN „Dacreditare" SRL către Ciorba Maria cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Judecătorul, reține că în vederea citării legale a pîrîtei, Ciorba Maria, la adresa de domiciliu a acesteia s.*****, r-nul Criuleni, confirmat prin copia buletinului de identitate anexat la cerere (f.d.10), a fost expediată încheierea instanței din 20 decembrie 2023, cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate la aceasta, iar potrivit adeverinței la plicul remis în adresa instanței s-a stabilit că pîrîta a recepționat corespondența f.d(21)

Așadar, în urma acțiunilor întreprinse în vedere citării legale a pîrîtei au fost respectate prevederile legale, iar din data recepționării încheierii și cererii de chemare în judecată, pîrîta nu a prezentat referință și careva copii sau înscrisuri necesare în termenul oferit. Or, referința într-un proces civil este văzută ca principalul mijloc de apărare al pârâtului asupra pretențiilor invocate de către reclamant. Tot aici putem menţiona faptul că dreptul la apărare este garantat și reprezintă posibilitatea litigantului de a-și determina garanțiile procedurale și drepturi de apărare a intereselor legitime de către o persoană împuternicită, ceea ce duce la examinarea cazului corect și rezonabil.

Deci, respectivul act procedural/referință prin care pârâtul răspunde la pretențiile din cadrul acțiunii demarate de către reclamant.

În cazul nominalizat a persistat pasivitatea pîrîtului, iar judecătorul a dispus examinarea cauzei în baza înscrisurilor anexate la cererea de chemare în judecată.

Examinând acţiunea civilă la cererea de chemare în judecată depusă de „OCN „Dacreditare" SRL către Ciorba Maria*, privind încasarea datoriei, judecătorul a concluzionat că aceasta urmează a fi admisă parţial, reieşind din următoarele considerente.*

Art. 130 Cod de procedură civilă, stipulează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate

probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei.

În conformitate cu prevederile art.118 alin. (1) şi (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Potrivit art. 121 Cod de procedură penală, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

Or, conform art.239 Cod de procedură civilă, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţa de judecată.

Potrivit art. 9 alin. (2) lit. a) Cod civil, drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice.

Conform prevederilor art.10 alin. (1) din Codul civil, menționează că persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri.

Conform art.11 Cod civil, (1) buna-credinţă este un standard de conduită a unei părţi, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părţi la raportul juridic.

În acord cu prevederile art. 308 Cod civil, actul juridic civil este manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinței îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea drepturilor şi obligațiilor civile.

În corespundere cu art. 309 alin. (3) Cod civil, actul juridic bilateral este manifestarea de voință concordantă a două părți.

Art. 312 alin. (1) Cod civil, prevede că, consimțământ este manifestarea, exteriorizată, de voință a persoanei de a încheia un act juridic.

În concordanță cu dispoziția art. 315 alin. (1) Cod Civil, obiect al actului juridic este obligația persoanei care a încheiat actul juridic.

Aceliași statuări le regăsim și în prevederile art. 992 Cod civil, *care stipulează că contractul este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.*

Conform art.774 Cod civil, (1) în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.

Conform art.775 Cod civil, (1) debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.

În conformitate cu art.776 Cod civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Conform prevederilor art. art. 901 alin. (5) din Codul civil, neexecutarea obligației înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligației și include neexecutarea totală sau parțială a obligației, executarea necorespunzătoare sau cu întîrziere a obligației.

De asemenea, reținînd prevederile art. 901 alin.(1) Cod civil, rezultă că , atunci când, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) să ceară executarea silită a obligației; b) să suspende executarea obligației corelative; c) să reducă obligația sa corelativă; d) să recurgă la rezoluțiunea contractului; e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare; f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare.

În conformitate cu art.1242 alin. (1) Cod civil, prin contractual de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar acesta se obligă să restituie banii în aceiași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

Art.1247 alin. (1) Cod civil, statuează că, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul și în modul stabilit în contract

Din materialele cauzei și probatoriul prezentat se constată cu certitudine că la 19.08.2019, între reclamant și pîrîta Ciorba Marina a fost încheiat contractul de împrumut nr.*****, prin care reclamantul i-a acordat pîrîtului un împrumut în sumă de 6000 lei, iar cel din urmă s-a obligat să ramburseze creditul acordat începând cu 18.09.2022 pînă la 15.02.2023, în șase rate, în conformitate cu prevederile contractului şi graficului de rambursare în total suma de 7500 lei (f.d.8-9)

Conform ordinului de eliberare a numerarului se atestă că suma de 6000 de lei a fost eliberată lui Ciorba Marina f.d.11.

Respectiv, Ciorba Marina nu și-a onorat obligațiunile asumate, potrivit contractului și graficului de rambursare și nu a restituit suma împrumutului acordat, iar prin notificarea expediată în adresa ultimei i s-a solicitat de a achita datoria. Notificarea care însă a rămas nesoluționată.

Prin urmare în lipsa unor probe privind achitarea datoriei restante de către Ciorba Maria, care nu a depus vreo cerere în adresa instanței, s-au vreo explicație că ar fi achitat o parte din suma împrumutului, cerințele reclamantului în partea ce se referă la încasarea sumei restante de 6000 de lei, este întemeiată urmând a fi admisă.

Cu referire la pretenția ce ține de penalitatea în sumă de 6000 lei, instanța urmează să expună că partea reclamantă în cerere indică că conform prevederilor contractuale s-a prevăzut o penalitate de 0,4 %, iar din cauză că debitorul nu și-a executat în termen obligația și a admis o întârziere de 250 de zile, acestea constituie suma de 6000 lei, instanța îl va respinge din considerentul că cerința solicitată contravine pct. 3.3 din contract la care însuși partea a făcut trimitere.

Conform art.947 alin.(1) Cod civil, clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală, prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun.

Potrivit contractului părțile au prevăzut o penalitate în cazul neexecutării obligațiilor de plată la data expirării contractului în mărime de 0,04 %, dar nu de 0,4 %, precum indică partea reclamantă în cerere.

Astfel, că partea ar fi putut pretinde pentru 250 de zile de întârziere, o penalitate nu mai mult de 600 de lei, dar de 6000 precum susține partea.

Totodată, pe lîngă circumstanța enunțată, instanța urmează a verifica clauza nominalizată inclusă în contract și sub aspectul respectării prevederilor legale.

Potrivit art. 5 din Legea cu privire la organizaţiile de creditare nebancară, nr. 1 din 16 martie 2018, (1) Organizaţia de creditare nebancară îşi desfăşoară activitatea în temeiul prezentei legi şi al altor acte normative, în baza actului de constituire şi a regulamentelor interne. (…) (3) La desfăşurarea activităţii de creditare nebancară, organizaţiile de creditare nebancară respectă prevederile Legii nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori şi ale legislaţiei cu privire la prevenirea şi combaterea spălării banilor şi a finanţării terorismului

Conform art. 9 din Legea cu privire la organizaţiile de creditare nebancară, nr. 1 din 16 martie 2018, (1) Se interzic organizaţiei de creditare nebancară: (…) e) aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit/leasing financiar dacă aceasta depăşeşte 50%, iar toate celelalte plăţi aferente (comisioane, taxe, penalităţi, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plată), cu excepţia dobânzii, pe o zi de credit nebancar/leasing financiar depăşesc 0,04% din valoarea totală a creditului nebancar/leasingului financiar, în cazul acordării creditului nebancar/leasingului financiar consumatorilor; e1) stabilirea costului total al creditului nebancar/leasingului financiar (care include dobânzi, comisioane, taxe, penalităţi, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plată) mai mare decât valoarea debursată conform contractului respectiv sau decât valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar pentru consumatori care nu este destinat achiziţionării, construcţiei sau renovării (modernizării) unei locuinţe garantate cu un bun imobil în vederea asigurării obligaţiei de plată a creditului respectiv; (...) [Art.9 alin. (1) modificat prin Legea nr.93 din 07.04.2022, în vigoare 29.05.2022.

Conform art. 1 din Legea privind contractele de credit pentru consumatori, nr. 202 din 12 iulie 2013, scopul prezentei legi este dezvoltarea cadrului legal necesar

pentru asigurarea protecţiei intereselor economice ale consumatorilor prin crearea de condiţii echitabile pentru obţinerea creditelor de consum, precum şi prin stabilirea unor norme de comportament responsabil al creditorilor în acordarea creditelor pentru consumatori.

Art. 15 din Legea privind contractele de credit pentru consumatori, nr. 202 din 12 iulie 2013, enunță următoarele (1) Sînt interzise clauzele contractuale care dau dreptul creditorului să modifice unilateral clauzele contractuale fără încheierea unui act adiţional, acceptat de consumator. (…) (7) Se interzice: a) aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit dacă aceasta depăşeşte 50%, iar toate celelalte plăţi aferente (comisioane, taxe, penalităţi, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plată), cu excepţia dobânzii, pe o zi de credit depăşesc 0,04% din valoarea totală a creditului; b) stabilirea costului total al creditului (care include dobânzi, comisioane, taxe, penalităţi, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plată) mai mare decât valoarea debursată conform contractului respectiv (sau valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar), credit care nu este destinat achiziţionării, construcţiei sau renovării (modernizării) unei locuinţe garantate cu un bun imobil în vederea asigurării obligaţiei de plată a creditului respectiv. (8) *În cazul acordării creditelor pentru consumatori a căror sumă iniţială debursată este de până la 50 de mii de lei (pentru linia de credit, valoarea de referinţă se va considera suma maximă stabilită în contractul de credit)*, se interzice: a) efectuarea schimbărilor în clauzele contractuale respective, care, ca efect, măresc obligaţia pecuniară iniţială a consumatorului; b) pentru consumatorul care înregistrează întârzieri mai mari de 30 de zile în executarea obligaţiilor conform contractului de credit, încheierea oricăror alte acte juridice cu acelaşi consumator, care, ca efect, măresc obligaţia pecuniară totală a acestuia, până la stingerea obligaţiei scadente de rambursare conform contractului de credit curent şi expirarea a cel puţin 10 zile lucrătoare de la această acţiune. (9) În cazul încălcării prevederilor alin. (7) şi (8) din prezentul articol şi ale art. 381 alin. (3) lit. b) din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor, creditorul are dreptul să solicite doar restituirea sumei iniţiale debursate conform contractului de credit acordat, fără revendicarea altor plăţi prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalităţile, dobânzile de întârziere şi orice alt tip de plăţi). Prezenta prevedere se aplică inclusiv în cazul în care creditorul a transmis unei persoane terţe dreptul de încasare a creanţelor aferente contractului de credit acordat

În circumstanțele reținute, la caz se constată că la încheierea Contractului de împrumut, de către OCN „Dacreditare” SRL au fost încălcate prevederile art. 15, al. (7) din Legea privind contractele de credit pentru consumatori, nr. 202 din 12 iulie 2013 (în vigoare din 29.05.2022), prin care, se interzice: a) aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit dacă aceasta depăşeşte 50%, iar toate celelalte plăţi aferente (comisioane, taxe, penalități, dobânzi de întârziere şi

orice alt tip de plată), cu excepția dobânzii, pe o zi de credit depășesc 0,04% din valoarea totală a creditului

În consecință creditorul/reclamant OCN „Dacreditare" SRL fiind îndreptățit doar la restituirea sumei inițiale debursate conform contractului de împrumut. Or, conform art. 15, al. (9) din Legea privind contractele de credit pentru consumatori, nr. 202 din 12 iulie 2013 (în vigoare din 29.05.2022), în cazul încălcării prevederilor alin. (7) şi (8) din prezentul articol şi ale art. 381 alin. (3) lit. b) din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor, creditorul are dreptul să solicite doar restituirea sumei iniţiale debursate conform contractului de credit acordat, fără revendicarea altor plăţi prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalităţile, dobânzile de întârziere şi orice alt tip de plăţi).

În concluzie, având în vedere că penalitatea depășește 0,04 %, ori partea a solicitat încasarea penalității de 0,4 % din suma împrumutului restant, va respinge cerința reclamantului de încasare a penalității ca fiind neîntemeiată și o consideră abuzivă.

Cu referire la încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată menționează că potrivit prevederilor art. 82 din Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a pricinii.

Conform art. 94 alin.(l) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Prin urmare, instanţa de judecată constată necesitatea de a încasa din contul lui Ciorba Marina în beneficiul OCN „Dacreditare" SRL cheltuielile de judecată suportate pentru achitarea taxei de stat în mărime de 270 lei, proporțional pretențiilor admise,or adresarea reclamantului în instanța de judecată a fost condiționată de încălcarea de către pârât a drepturilor şi intereselor legitime ale reclamantului.

În conformitate cu art. 96 alin. (1), (1^1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Totodată, pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistenţă juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării, de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a dovezii achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); a copiilor de pe facturile de strictă evidenţă, emise pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; a listei detaliate a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

Pentru determinarea cuantumului compensaţiei acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, urmează să ţină cont de complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă; aportul avocatului la soluţionarea cauzei; timpul şi munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistenţa (cunoştinţe tehnice speciale, cunoaşterea profundă a unor reglementări de profil, cunoaşterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienţi specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obţinut; restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; natura şi durata relaţiei dintre avocat şi client; experienţa, reputaţia şi abilitatea avocatului; justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză; alţi factori, la discreţia instanţei.

Nemijlocit în prezentul proces judiciar, reclamantul au suportat cheltuieli de judecată materializate prin bonul de plată anexat la f.d.5 în mărime de 492 de lei.

Astfel, având în vedere contribuția avocatului la soluţionarea cauzei, cuantumul onorariului, care este necesar, realmente şi rezonabil ca mărime, reieșind proporțional pretențiilor admise, judecătorul ajunge la concluzia de a admite parțial solicitarea reclamantului cu privire la compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică și anume în sumă de 300lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică suportate în prezenta cauză

În conformitate cu prevederile art. art. 236, 238-241, 276/2, 276/3, 276/4, 362 alin.(1) CPC,

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite în parte acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către avocatul Carmanschi Vitalie în interesele O.C.N „DACREDITARE” S.R.L. către CIORBA MARINA privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

CIORBA MARINA, c/p *****, cu domiciliul în s. *****, r. Criuleni trebuie să plătească în beneficiul O.C.N „DACREDITARE” S.R.L. cu sediul în mun. Chișinău, str. Arheolog Ion Casian Suruceanu 17/2, c/f *****, conform contractului de împrumut nr. ***** din 19.08.2022, datoria în mărime de 6000 lei, cheltuielile de judecată sub formă de taxa de stat în sumă de 270 lei, proporțional pretențiilor admise, cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 300,00, iar în total suma de 6570 (șase mii cinci sute șaptezeci) lei.

În rest, pretențiile se resping, ca neîntemeiate.

Hotărârea este cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Criuleni (sediul Central).

Judecătorul /semnat/ Arapu-Buţco Alina

Copia justă

Judecătorul Arapu-Buțco Alina